

A BIOTERMÉKEK FOGYASZTÓI ATTITÚDJÉNEK VIZSGÁLATA FÜLÖPJAKAB TÉRSÉGÉBEN

SURVEY OF CONSUMER ATTITUDES TOWARDS ORGANIC PRODUCTS IN FÜLÖPJAKAB

Kőszegi Irén Rita ^{1*}, Hegyi Ivett ²,

¹ Agrárökonómiai és Vidékfejlesztési Tanszék, Kertészeti és Vidékfejlesztési Kar, Neumann János Egyetem, Magyarország, <https://orcid.org/0000-0002-9858-7916>

² Agrárökonómiai és Vidékfejlesztési Tanszék, Kertészeti és Vidékfejlesztési Kar, Neumann János Egyetem, Magyarország, <https://orcid.org/0009-0002-4903-6197>
<https://doi.org/10.47833/2026.1.AGR.011>

Kulcsszavak:

ökológiai gazdálkodás alakulása
fenntartható vidékfejlesztés
biotermékek fogyasztása
fogyasztói preferenciák
primer kutatás

Keywords:

development of organic farming
sustainable rural development
consumption of organic products
sustainability preferences
primary research

Cikktörténet:

Beérkezett 2026. január 20.
Átdolgozva 2026. március 10.
Elfogadva 2026. március 20.

Összefoglalás

A kutatás célja Fülöpjakab és térsége biogazdálkodási adottságainak, történelmének és jövőjének vizsgálata, továbbá a helyi és a térségi lakosok körében a bioélelmiszerek elterjedésének, ismertségének felmérése. A vizsgálat alapját egy kérdőíves felmérés adta, amely a térség fogyasztóinak biotermékek iránti attitűdjét, ismertségét és fogyasztási szokásait méri.

Abstract

The aim of the research is to examine the organic farming potential, history and future of Fülöpjakab and its region, and to assess the spread and awareness of organic food among local and regional residents. The study was based on a questionnaire survey that measures the attitude, awareness and consumption habits of consumers in the region towards organic products.

1. Bevezetés

Az ökológiai gazdálkodás a fenntartható vidékfejlesztés egyik kulcselve, amely a környezetkímélő termelés mellett a vidéki térségek társadalmi, gazdasági és ökológiai fejlődéséhez is hozzájárul. A multifunkcionalitás elve alapján a biogazdálkodás nem csak élelmiszert előállító tevékenység, hanem számos nem piaci jellegű közjavát is szolgáltat, hozzájárulva a vidéki életminőség és a helyi közösségek fenntartható fejlődéséhez. Elősegíti a vidéki népesség megtartását, a helyi kultúra és hagyományok megőrzését, ezen felül új gazdasági lehetőségeket is kínál, új munkahelyeket teremt. Az ökológiai mezőgazdaság fontos szerepet tölt be azon országokban, ahol a mezőgazdasági szerkezetváltozás következtében nőtt a munkanélküliség és a társadalmi leszakadás veszélye. A biogazdálkodás hozzájárul a családi gazdaságok fennmaradásához, a vidéki foglalkoztatottság növeléséhez, az egészségtudatos fogyasztói magatartás kialakulásához és a társadalmi környezettudatosság növeléséhez [6]. Az ökológiai gazdálkodást folytató, a multifunkcionalitás szemléletét követő gazdaságok egyszerre szolgálják a környezetvédelem, a gazdasági életképesség és a társadalmi kohézió céljait, ezáltal elősegítve a vidéki életminőség hosszú távú fejlődését.

* Kőszegi Irén Rita
E-mail cím: koszegi.iren@nje.hu

Az egészséges és környezettudatos életforma elterjedésével egyre nagyobb teret nyertek maguknak a speciális, funkcionális élelmiszerek, azon belül is külön kiemelendő az ökológiai termelésből származó termékek, azaz a biotermékek piaca. A biotermékek népszerűsége a fogyasztók körében ma már vitathatatlan [7].

A biotermékek fogyasztása az 1990-es évektől kezdve világszerte nő. Ennek egyik oka, hogy a fogyasztók életstílusa, illetve a termékekhez való hozzáférhetőség jelentősen megváltozott. A modern ellátási láncok megjelenésével a termékek könnyebben beszerezhetővé váltak a fogyasztók számára [2].

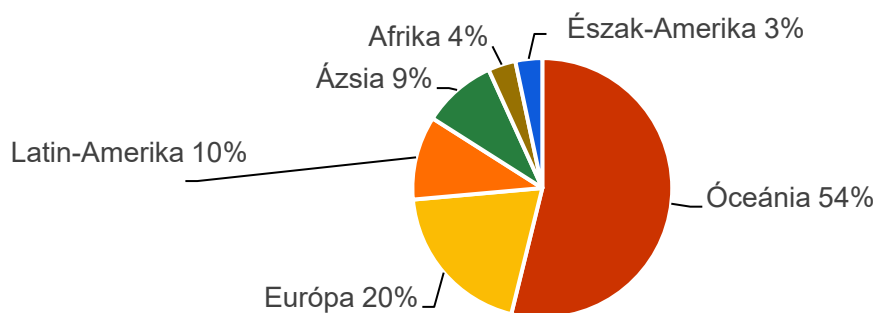
Az elmúlt években folyamatosan nőtt a biotermékek fogyasztása mind globális, mind hazai viszonylatban, a kiemelkedő különbség azonban a növekedési tendencia mértékében rejlik. Hazánkban jelenleg a lakosságnak még mindig csak egy szűk rétege fogyaszt rendszeresen valamilyen bioélelmiszert, ezen belül pedig azok aránya, akik a termékeket valamilyen piacon szerzik be, szinte elenyésző. Nemzetközi összehasonlításban ugyanakkor a magyar fogyasztók még meglehetősen keveset költenek bioélelmiszerekre [7].

Az alacsonyabb magyar fogyasztás több okra is visszavezethető, melyek közül a termékekkel kapcsolatos informáltság hiánya, a termékek származását illető bizonytalanság, a magas ár, illetve a beszerzési nehézség a legnagyobb visszatartó [10;9;12;4].

1.1. Az ökológiai gazdálkodás alakulása világviszonylatban, Európában és Magyarországon

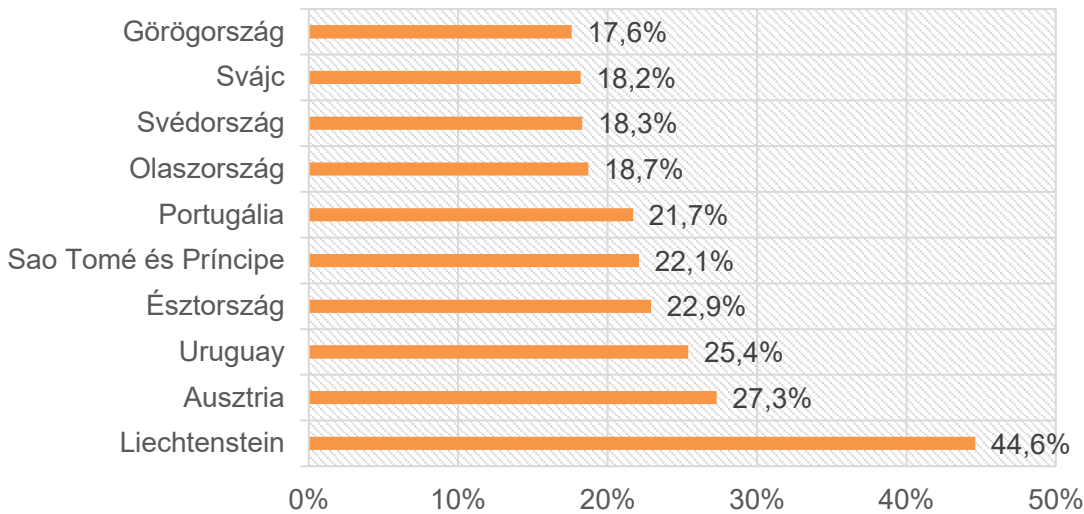
A biogazdálkodás élelmiszertermelése az évek során jelentős változásokon ment keresztül a világ minden részén. A FiBL és IFOAM 2025-ös éves jelentése alapján az ökológiai gazdálkodás területe tovább növekedett, azonban a termelők száma némileg visszaesett.

2023-ban világszinten közel 98,9 millió hektár területen folyt biogazdálkodás (átállási területekkel együtt), amely az összes mezőgazdasági terület 2,1%-át tette ki. A legnagyobb ökológiai gazdasági területtel Óceánia rendelkezik (53,2 millió hektár), mely a világ ökológiai területeinek több mint felét adja (54%). Ezt követi Európa 19,5 millió hektárral (20%), majd Latin-Amerika 10,3 millió hektárral (10%) (1. ábra).

1. ábra. Az ökológiai területek kontinensek szerinti megoszlása 2023-ban (%)
 Forrás: [13] (2025) 35.o. - saját szerkesztéssel

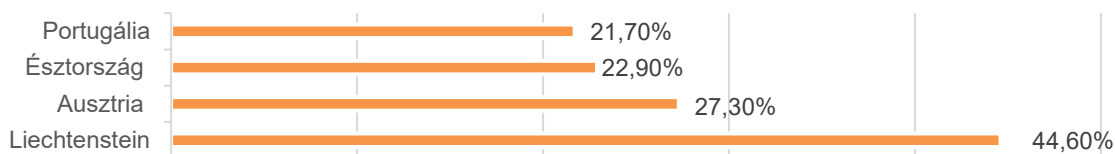
Az országokat vizsgálva kiemelkedő helyen áll Liechtenstein (2. ábra), ahol az ország területének közel 45%-a áll biogazdálkodás alatt. Jelentős még Ausztria 27,3%-kal, valamint Uruguay 25,4%-os területi részesedéssel (2. ábra).

1. ábra. A világ tíz legnagyobb ökológiai mezőgazdasági területtel rendelkező országa 2023-ban (%)

Forrás: [13] (2025). 36.o. - saját szerkesztéssel

Az ökológiai gazdálkodás alá vont területek nagysága 2023-ban 1,8 millió hektárral nőtt Európában, míg az Európai Unió 0,6 millió hektárral bővítette területeit. Ezen növekedésekhez a legnagyobb mértékben Spanyolország, Ukrajna, Portugália és Olaszország járultak hozzá. Európában a biotermelés részaránya a mezőgazdasági területek 3,9%-át, míg az Európai Unióban 10,9%-át tette ki. Európában a legmagasabb biogazdálkodási területtel rendelkező ország Liechtenstein, mintegy 44,6%-os részaránnyal, öt követi Ausztria 27,3%-kal, Észtország 22,9%-kal és Portugália 21,7%-kal (3. ábra).

3. ábra. A négy legnagyobb ökológiai mezőgazdaság területtel rendelkező európai ország 2023-ban (%)

Forrás: [13] (2025) 180.o. - saját szerkesztéssel

Európa biotermelőinek száma 2023-ban 494.624 fő volt, ebből 434.577 fő az Európai Unió tagállamaihoz tartozott. Kiemelkedő Olaszország, aki első helyen áll az ökológiai gazdálkodók számában, mintegy 85 ezer termelővel. Európai szinten a feldolgozók száma közel 95 ezerre emelkedett, az importőröké pedig 8 ezerre bővült.

2023-ban az Európai Unió bioimportja 2,48 millió tonna volt, ami előző évhez képest 9,1%-os visszaesést jelentett, azonban 2024-re már javuló tendencia mutatkozott, mivel a bioimport már 2,64 millió tonnára emelkedett. Az Európai Unióban a legnagyobb importőr Hollandia, amely

továbbértékesít más Európai országok számára, a fő beszállító pedig Ecuador, amely 15%-át adta az uniós bioimportnak. A legjelentősebb importkategóriát továbbra is a trópusi gyümölcsök, főként a banán adta 0,77 millió tonnás mennyiséggel, ami az összes bioimport egyharmadát tette ki.

Az Európai Unió tagállamai között Magyarország volt az egyik, ahol 2012 és 2022 között az ökológiai gazdálkodást folytató területek összessége ugrásszerűen növekedett. A dinamikus bővülés hátterében részben az uniós és hazai támogatási források, valamint az egyre növekvő fogyasztói kereslet állt. Azonban az ökológiai termelés alatt álló mezőgazdasági területek aránya Magyarország tekintetében 2022-ben még jóval az uniós átlag alatt maradt [3].

Magyarország az ökológiai gazdálkodás tekintetében évek óta stabil növekedési tendenciát mutatott, azonban ez 2024-re visszaesett. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatai szerint 2023-ban az ország ökológiai gazdálkodás alá vont mezőgazdasági területe 320,251 ha, míg 2024-ben már csak 308,023 ha volt, mely 3,8%-os visszaesést jelent. 2024-ben az ország mezőgazdasági területének 6,1%-a állt biogazdálkodás alatt [8].

Magyarországon jelentős regionális különbségeket mutat az ökológiai gazdálkodás területeinek eloszlása, amelyek leginkább Észak- és Dél-Dunántúlon, valamint az Észak-Alföld régióban koncentrálódnak. Kiemelkedő szerepet töltenek be Somogy, Bács-Kiskun, Heves és Hajdú-Bihar vármegyék, ahol az országos átlagot meghaladják az ökológiai művelés alá vont területek [5].

Bács-Kiskun vármegyében a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft. adatai szerint 2025 szeptemberéig 627 szerződött partner volt, és körülbelül 39.944,42 ha terület állt ellenőrzésük alatt. Partnereik túlnyomó többsége, 88,5%-uk növénytermesztéssel foglalkozik, ezt követi a méhészet és az állattartás. Elenyésző számban vannak jelen a borászati termék-előállítók, a gombatermesztők és -forgalmazók. Ennél kisebb arányban a vendéglátás, továbbá a kozmetikai alapanyag-előállítás, valamint a takarmány-előállítás képviselteti magát [1].

A biogazdálkodás legnagyobb kihívása továbbra is a feldolgozóipar kapacitásainak korlátozottsága, így a magyar bioalapanyagok jelentős része külföldre kerül. További probléma a hazai bioélelmiszerek fogyasztásának alacsony aránya, amelynek növekedése mérsékelt. A hazai piac fejlődéséhez a tudatos fogyasztói réteg bővülése, a rövid ellátási láncok és a helyi piacok megerősödése járulna hozzá [5].

2. Anyag és módszer

2.1. Anyag

A kutatás helyszínét Fülöpjakab községe adta, amely a Dél-Alföldi régióban, Bács-Kiskun vármegye északi részén helyezkedik el, a vármegyeszékhely Kecskeméttől, mintegy 23 km-re és Kiskunfélegyházától 12 km-re. Fülöpjakab a 2025-ös adatok szerint 1173 fő lakossal rendelkezik, melynek közel kétharmada (708 fő) külterületen és csak 464 fő él belterületen. Külterületén számos lakó- és gazdasági ingatlan helyezkedik el, mely jelentősen befolyásolja a település szerkezetét. Népesedési tendenciája folyamatosan változó, azonban 2017 óta fokozatos növekedés jellemzi, ami az erőteljes pozitív vándorlási egyenlegnek köszönhető. A település negatív jellemzői közül a munkahelyek alacsony számát érdemes megemlíteni, hiszen a településen élők nagy arányban ingáznak más településekre. Egy 2011-es adat szerint a lakosok mintegy 64,9%-a ingázó. A település kis lakosság száma ellenére kiemelkedően fejlett oktatási és szociális ellátással rendelkezik. Lakosai számára teljes mértékben biztosítja az alapfokú oktatást, valamint közösségi és egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkezik és aktív civil élet jellemzi, ami stabil, összekovácsolt közösséget teremt [11]. A mezőgazdasági hagyományok, a társadalmi-gazdasági szerkezet kedvező alapot biztosít az ökológiai gazdálkodás számára.

2.2. Módszer

A kutatás célja az ökológiai gazdálkodás megítélésének és helyi szerepének feltárása, valamint a magyar fogyasztók ökológiai élelmiszerfogyasztási szokásainak ismertetése volt.

A kvantitatív kutatás része egy teljesen anonim kérdőíves felmérés volt, amely az ökológiai termékekkel kapcsolatos lakossági attitűdöt vizsgálta. A kérdéssor 25 kérdést foglalt magában, amely online (Google Forms), valamint papíralapú formában is elérhető volt a kitöltők számára 2025. októberében, egy fülöpjakabon rendezett szakmai bionap keretében. Összesen 113 fő töltötte ki a kérdőívet, amelyek feldolgozása Microsoft Excel program segítségével történt.

3. Eredmények

A válaszadók nem és életkor szerinti összetétele heterogén, ami több fogyasztói szegmens viszonyulását tükrözi az ökológiai termékek vásárlási és fogyasztási szokásaihoz.

A kérdőív kitöltése során a válaszadók 61%-a (69 fő) nyilatkozta, hogy vásárolt már hivatalosan minősített bioélelmiszert, míg 39%-uk (44 fő) nem vásárolt. Azonban ezen válaszadók többségének eredményei ellentmondást mutattak, mert a vásárlási szokások vizsgálatánál rendszeres biotermék fogyasztásról nyilatkoztak. Ez az ellentmondás rámutat a fogyasztók tudatosságának és a minősítési rendszerek ismertségének hiányosságaira, továbbá sokan nem különböztetik meg pontosan egymástól a hivatalosan tanúsított (logózott) biotermékeket más természetes úton, vagy az akár otthon előállított, vegyszermentes termékektől.

Megfigyelhető, hogy a kitöltők családi környezetében 59%-ban (67 fő) merül fel a különleges étkezés szükségessége, mint pl. glutén-, tej- és tojásmentesség, vegán és vegetáriánus étrend betartása. Az is megállapítható, hogy a válaszadók 40,7%-a (46 fő) a különleges étrend mellett hivatalosan minősített biotermékeket is vásárol. Ez megmutatja, hogy a különleges étrendet követők tudatosabban választanak élelmiszereket, gyakran erősebb a bizalom a kevesebb adalékanyagokat tartalmazó termékek iránt, továbbá ezen fogyasztók jellemzően magasabb informáltsággal rendelkeznek az élelmiszer-előállítási módszerekről.

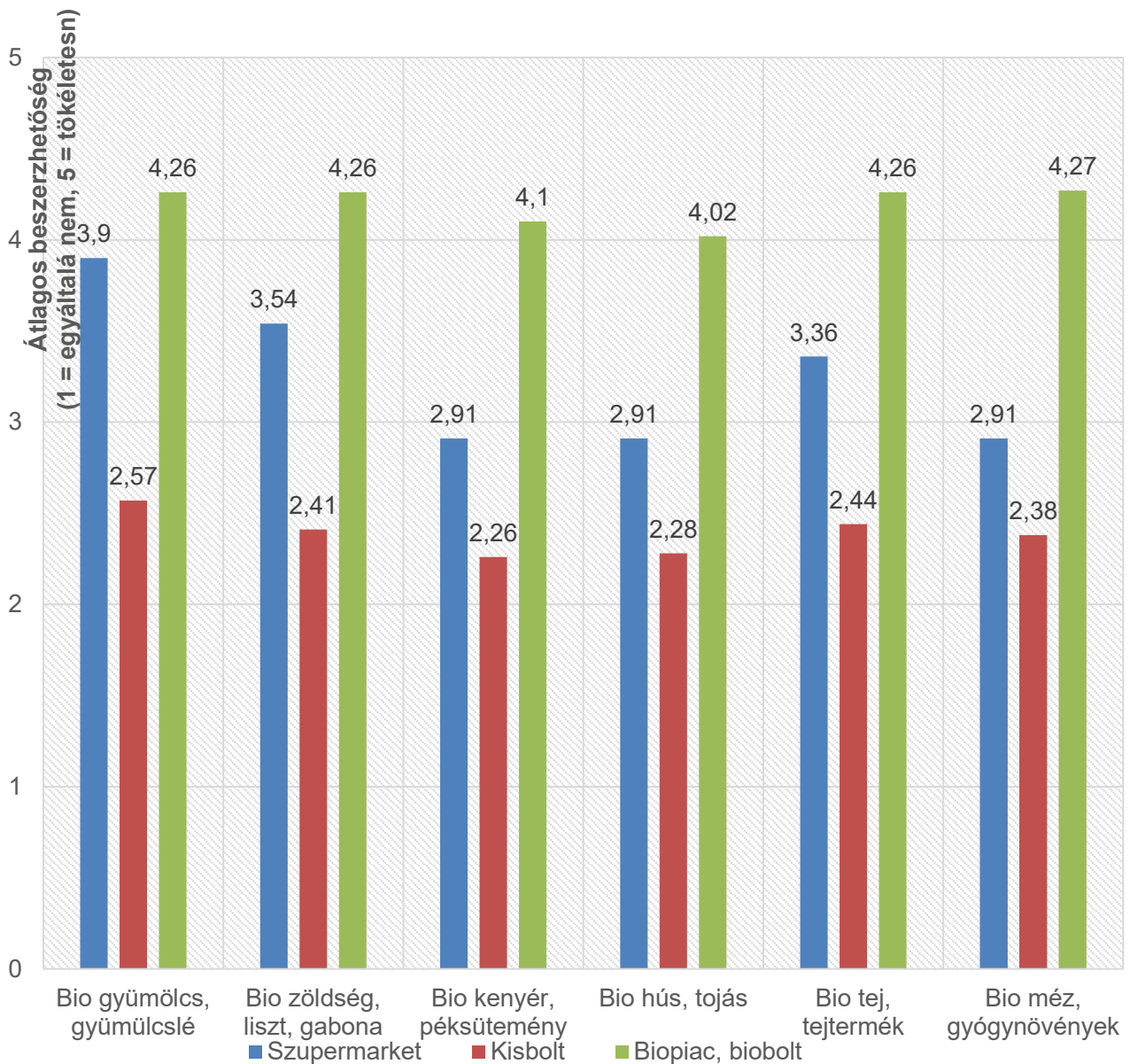
A válaszadók vásárlási gyakorisága alapján a ritkán (35%; 39 fő), vagy csak az alkalmanként (34%; 38 fő) bioélelmiszert vásárlók aránya a legmagasabb, míg a rendszeresen, hetente vásárlók csak 26%-os (29 fő) részesedést mutatnak. Ennek alapján a legtöbb esetben a biotermékek vásárlása csak kiegészítő jellegű a családok számára, ami jórészt évente csak párszor lehet esedékes.

A biotermékek vásárlása során a legnagyobb befolyásoló tényező az egészséges táplálkozás, adalékanyagoktól és kemikáliáktól mentes termékek beszerzése, de döntő szerepe van az íznek és a minőségnek is. Volt olyan is a megkérdezettek között, aki soha nem vásárolt ilyen termékeket, ennek fő okai a saját termelésből (részben) biztosított élelmiszerellátás és a biotermékek drágasága. A vásárolt termékkategóriák alapján kiemelkedő szerepet töltenek be a fogyasztói körökben a bio-zöldségek és -gyümölcsök, melyet a fogyasztók közel 73-76%-a vásárolja. A tejtermékek (46%) alacsonyabb aránya azt jelzi, hogy a könnyebben hozzáférhető friss, feldolgozatlan, de romlandó élelmiszerek iránt magasabb a kereslet. Ezek mellett a gyümölcsleveket, különféle magvakat, gombákat és húsféleségeket a megkérdezettek 29 %-a vásárolta, ami a kevesebb választékból és a körülményesebb elérhetőségéből is ered. Elenyésző arányban jelennek meg a biotermékek közül a borok, a sütőipari termékek, a bio-fűszerek és gyógynövények, továbbá a tojás iránti kereslet. Az alacsony érdeklődési arány mögött az adott termékek nehéz elérhetősége, a kis választék és a termék kismértékű ismeretsége állhat. Ezen termékek piaci jelentősége mérsékeltebb, a válaszadók körében kevésbé gyakori a vásárlási hajlandóság és érdeklődés.

A vásárlás helyszíneinek vizsgálata alapján a szuper- és hipermarketek bizonyultak az első és legfontosabb beszerzési csatornának (a válaszadók 27%-ka választotta ezt), ami arra utal, hogy a nagy áruházláncok kínálata továbbra is meghatározó szerepet tölt be, főleg a vásárlási szokásokból és elérhetőségből adódóan. Mindamelllett a többi értékesítési csatorna is kiemelt szerepet képvisel a beszerzési csatornák szempontjából. Az élelmiszerbolt 20%-kal, a biopiac 19%-kal, a drogéria 17%-kal és a bio- és reformboltok utolsó helyen 16%-kal szerepelnek. Ebből megállapítható, hogy a válaszadók preferenciái diverzifikáltak, esetenként több beszerzési helyszínt kombinálva vásárolnak, a praktikusság, a kényelem és a minőség előtérbe helyezésével.

A felmérés során a résztvevők Likert-skálán értékelték az egyes bioélelmiszerek beszerzési lehetőségeit a fentiekben említett főbb értékesítési csatornákon keresztül. Az eredmények

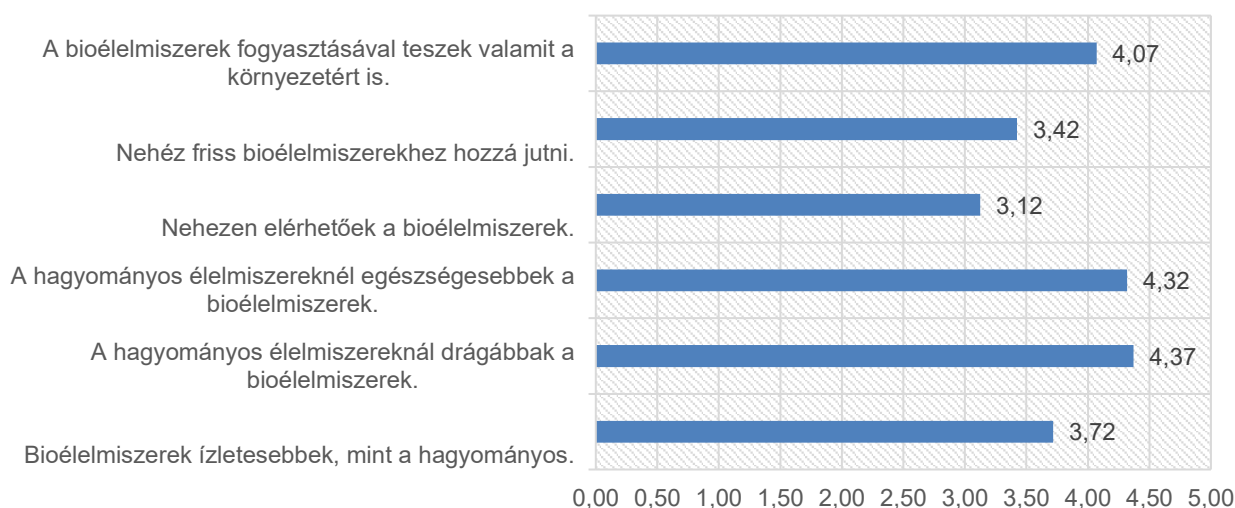
megmutatják a kínálati struktúrában fennálló különbségeket. A szupermarketek esetében az összes termékkategória elérhetősége átlagosan közepes, ami azt mutatja, hogy nem specializált bio beszerzési hely, de rendszeresen megtalálhatók a biotermékek. A legnagyobb beszerzhetőségi arány a biopiacok és bioboltok esetében mutatkozott, ahol minden termékkategória magas értékelést kapott. Ezáltal a válaszadók egyértelműen ezt a csatornát tartják a legnagyobb választékkal és elérhetőséggel rendelkező beszerzési lehetőségnek. A kisboltok kapták a legalacsonyabb értékeléseket minden termékkategóriában, ami rávilágít a biotermékek korlátozott és alacsony elérhetőségére a kisboltok esetében. Az így kapott mintázat alapján a fogyasztók tudatában vannak a valódi biotermékek beszerzési lehetőségeiről, ahol stabil kínálat jellemző, míg a hagyományos kiskereskedelmi szereplők másodlagos lehetőséget kínálnak a bioélelmiszerek beszerzésére (4. ábra).

4. ábra. Termékkategóriák elérhetőségének megoszlása a különböző vásárlási csatornákon (N=113) (%)

Forrás: Saját kutatás alapján saját szerkesztés, 2025.

A kérdőívben Likert-skálán kellett értékelni hat különböző állítást, ami megmutatja a fogyasztói magatartás mögött álló motivációkat (5. ábra). Az eredmények megmutatják a fogyasztók pozitív viszonyulását az ökológiai gazdálkodásból származó termékek iránt. Az első állítással, miszerint a biotermékek egészségesebbek a hagyományos termékeknél, a válaszadók túlnyomó többsége nagymértékben egyet értett (4,32 átlag). A következő állítással, miszerint a bioélelmiszerek ízletesebbek a hagyományosnál, a többség inkább egyetértett (3,72). Ennek alapján a biotermékek ízének megítélése erősen személyre szabott és saját tapasztalatokhoz kapcsolódik. 4,07 átlag értékű egyetértéssel elmondható, hogy sokan úgy gondolják, a bioélelmiszerek fogyasztásával tesznek valamit a környezetükért. A válaszadók számára az ökológiai gazdálkodás egyértelműen pozitív környezeti gyakorlatként mutatkozik és fontos szempontot jelent a fogyasztói szokások kialakulásában. A negyedik állításról, miszerint a friss bioélelmiszerekhez nehéz a hozzájutás, a válaszadók vegyesen nyilatkoztak (átlag: 3,42). A legalacsonyabb értékelési átlagot (3,12) a „Nehezen elérhetőek a bioélelmiszerek.” állítás kapta. A legmagasabb átlagot (4,37) elérte az arra vonatkozó megítélés volt. A fogyasztók többsége nagymértékben egyetért azzal, hogy a biotermékeknek kifejezetten magas az ára, ami továbbra is a válaszadók árérzékenységét mutatja.

5. ábra. A fogyasztói magatartást befolyásoló motivációk átlagos értékelése (N=113)

Forrás: Saját kutatás alapján saját szerkesztés, 2025.

A felmérés eredményei szerint az ökológiai élelmiszerek fogyasztási döntéseit befolyásoló legfontosabb tényező az egészséges életmód (53,98%). Az olyan személyek esetében, akik diétás étrendet vagy fogyókúrát folytatnak, valamilyen összetevővel szembeni érzékenyek, vagy betegséggel küzdenek, a biotermékek nagyban hozzájárulnak az étkezési szokásaikhoz, hamarabb választanak ilyen termékeket, különösen zöldségeket és gyümölcsöket. A válaszadók másodsorban a magyar termékpreferálást, élelmiszerbiztonságot jelölték meg 53%-os aránnyal (59 fő). Ez a magas befolyásolási arány a szigorú magyarországi előállítási feltételeknek köszönhető, továbbá a hazai termékek előnyben részesítését mutatja. Jelentős szereppel bírnak (40,71%; 46 fő) az orvosi javaslatra épülő, betegségek kezelésére, mérséklésére történő életmódváltási javaslatok, amelyek a biotermékek fogyasztásával segíthetik az egészségesebb életmódot. A reklámok, újságok és ismeretterjesztő előadások által gyakorolt hatások leginkább semleges benyomást gyakorolnak a fogyasztók bioélelmiszerekkel kapcsolatos hozzáállására.

A továbbiakban a hazai biofogyasztás piaci vonzerejének növeléséhez szükséges változtatásokat mértük fel a kitöltők véleménye alapján. Mindegyik állítás esetében meghaladta az

5-ös, vagyis a „legfontosabb” válasz aránya a 44%-ot. Ez az eredmény tükrözi a biotermékek iránti fogyasztói tudatosság növelésének szükségességét, és az ökológiai gazdálkodás piaci részesedésének pozitív fejlődését. Fejlesztések szempontjából kiemelkedő felvetésnek bizonyult a biotermékek bevonása a gyermekintézmények és iskolai büfék, menzák árukínálatába. A kitöltők mintegy 49%-a (55 fő) értett teljesen egyet ezen állítás fontosságával. A fogyasztók a második legfontosabb újtásnak az ökológiai termékek elérhetőségének szélesítését, az értékesítési csatornák és üzletekben rendelkezésre állás bővítését jelölték. A legnagyobb akadályt az ökológiai élelmiszerek fogyasztási tendenciáinak fejlődésében a magas ár jelentette. A kitöltők 62,83%-a (71 fő) jelölte a beszerzési árak jelentős csökkentésének szükségességét.

Emiatt megkérdeztük a válaszadókat, hogy mekkora árkülönbséget tartanak elfogadhatónak a bio- és a hagyományos élelmiszerek között, továbbá felmértük, hogy amennyiben az árkülönbség csökkentésére kerülne sor, gyakrabban vásárolnának-e biotermékeket. Az eredmények alapján a megkérdezettek mintegy 55%-a (62 fő) legfeljebb 10%-os árkülönbséget hajlandó elfogadni, azonban előfordultak olyanok is, akik számára nem számít az ár a magas minőségért cserébe, de ez csak a kitöltők 9%-át (10 fő) jelentette. Fontos megemlíteni, hogy a válaszadók 26%-a (29 fő) elfogadhatónak tartja a legfeljebb 20%-os árdifferenciát és csak 11%-uk (12 fő) nem mutat hajlandóságot a magasabb ár miatti vásárlásra. Ezenfelül a megkérdezettek 88%-a (100 fő) vásárolna gyakrabban bioélelmiszert, amennyiben alacsonyabb árkategóriájú termékek lennének elérhetők a piacon.

A kérdőív elemzésének zárásaként három attitűdkérdést vizsgálatunk, amely egyértelműen megerősítette a fogyasztók környezet- és egészségtudatos hozzáállását. A résztvevők a családi mindennapokba beépített biotermékek fogyasztásának fontosságával többségében egyetértettek, amely rámutat az ökológiai életvitel tudatos, hosszútávú életmódbeli alkalmazására. Nagyobb egyetértést mutatott a fenntartható gazdálkodások támogatásának megítélése, melyet a kitöltők 73%-a (82 fő) elengedhetetlenek tart. Ez azt bizonyítja, hogy a fogyasztók közösségi értékeket képviselve viszonyulnak az élelmiszer-fogyasztáshoz. A heti rendszerességű bio-előfizetés irányába nyitottság jellemezte a megkérdezetteket, a válaszadók jelentős része szívesen igénybe venné a szolgáltatást. A kutatásban résztvevők egy része olyan csoportot alkot, akik nem csak támogatják, hanem aktívan részesei is lennének az így kialakuló előfizetési rendszernek.

4. Következtetések

A felmérésünk alapján kimutatható, hogy a vásárlási hajlandóság nem alapul teljes mértékben anyagi kérdéseken, leginkább érték alapú választásnak bizonyul. A vásárlás gyakoriságával kapcsolatban kijelenthető, hogy a válaszadók többsége legfeljebb heti rendszerességgel, vagy ritkábban vásárol bioélelmiszereket, így inkább a mindennapos fogyasztási cikkek helyett kiegészítő termékeként jelennek meg. Kiemelkedő megfigyelés volt a különleges étrendet (pl. vegetáriánus, vegán, gluténmentes, tejmentes stb.) követők körében felmerülő magasabb vásárlási arány az ökológiai élelmiszerekkel kapcsolatban. A kutatás ellentmondást is feltárt a válaszadók körében, miszerint bizonyos válaszadók úgy nyilatkoztak, hogy nem vásárolnak hivatalosan minősített ökotermékeket, miközben más kérdésekre adott válaszaik alapján kimutattuk, hogy ökotermék-beszerzési szokásokkal jellemezhetők. Ebből következően a fogyasztók egy része nem rendelkezik megfelelő tudással a biotermékek fogalmát illetően, valamint ez az eredmény rámutat az erőteljesebb kommunikáció és edukációs jellegű szolgáltatások szükségességére.

A kutatás eredményei rávilágítottak, hogy a térség fogyasztói nyitottak az ökológiai termelés és annak termékei iránt, emellett pedig értékelik a helyi termelőkkel kialakított közvetlen bizalmi kapcsolatot, valamint nyitottak élményalapú és egyben edukatív programok iránt.

A kérdőívet kitöltők többsége támogatja a fenntartható gazdálkodáson alapuló vállalkozásokat, igényt tartanak különböző szolgáltatásokra, mint pl. a bio-előfizetések. A felmérés alapján kijelenthető, hogy a térségben reális igény mutatkozik olyan szolgáltatásra, amely ökológiai termékek előállításával mellett edukációs, élményalapú elemeket is kínál az érdeklődők számára. Egy ilyen vállalkozás hozzájárulhat a helyi gazdaság erősítéséhez, a biogazdálkodás helyi felértékelődéséhez és a térség turisztikai vonzerejének növeléséhez.

Irodalomjegyzék

- [1] BIKONTROLL HUNGÁRIA NONPROFIT KFT. (2025): Adatszolgáltatás e-mailben
- [2] Chinnici, G., D'Amico, M. & Pecorino, B. (2002). A multivariate statistical analysis on the consumers of organic products. *British Food Journal*, 104(3/4/5), 187–199. <https://doi.org/10.1108/00070700210425651>
- [3] EUROSTAT (2024): Developments in organic farming https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Developments_in_organic_farming
- [4] Fodor, F. I., Máté, B., Thalmainer, G. és Almádi, B. (2019). Az online marketing szerepe a fogyasztói bizalom növelésében a hazai élelmiszerek piacán. *Jelenkori Társadalmi és Gazdasági Folyamatok*, 14(3), 47–59.
- [5] JOBBÁGY P. – ALLACHERNÉ SZ. K. (2025): Ökológiai gazdaságok a statisztika tükrében. ÖMKi, Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet Közhasznú Nonprofit Kft., Budapest <https://biokutatas.hu/wp-content/uploads/2025/04/Okologiai-gazdasagok-a-statisztika-tukreben.pdf>
- [6] JURJEVIĆ, N. (2020): Multifunctionality in organic farming. In: *Forum CSRD (szerk.): Organic Farming Handbook. Forum CSRD*, Skopje, 141- 144 p. <https://ekozaadar.hr/wp-content/uploads/2020/09/Organic-farming-handbook-1.pdf>,
- [7] Kertész, Lili Rebeka and Török, Áron (2021) Bioélelmiszerek vásárlóinak jellemzői Magyarországon – az Ökopiac tanulságai = Characteristics of organic food buyers in Hungary - The case of the Ökopiac. *Gazdálkodás*, 65 (2). pp. 141-157. DOI <https://doi.org/10.22004/ag.econ.310594>
- [8] KSH (2025): Biogazdálkodás (2005-2024). KSH Budapest. https://www.ksh.hu/stadat_files/mez/hu/mez0038.html
- [9] Mucha, L. és Domán, S. (2018). Demeter minősítéssel rendelkező biodinamikus gazdaságok trendjei világszerte. *Journal of Central European Green Innovation*, 6(2), 73–107. <https://doi.org/10.22004/ag.econ.279369>
- [10] Szente, V. (2009). A bizalom megítélése az ökoélelmiszerek piacán. *Élelmiszer, táplálkozás és marketing*, 6(1–2), 59–63.
- [11] TEIR (2024): Település adatok - Fülöpjakab. TEIR, Budapest. <https://www.oeny.hu/oeny/teir/#/tablo/ETER/ksh/4:3362>
- [12] Török, Á., Jantzyik, L. és Maró, Z. M. (2019). Minőségjelzős élelmiszerek helyzete és kilátásai Magyarországon– Az EU biocímke esete. *Vezetéstudomány*, 50(10), 13–25. <https://doi.org/10.14267/VEZTUD.2019.10.02>
- [13] WILLER, H. – TRAVNÍČEK, J. – SCHLATTER, B. (2025): The World of Organic Agriculture Statistics and Emerging Trends 2025. FIBL - IFOAM <https://orgprints.org/id/eprint/54617/1/1797-organic-world-2025.pdf>